

ler de medlemmer af kommunalbestyrelsen, sagen anlægges imod, efter tilsynsmyndighedens opfattelse må anses som ansvarlige efter dansk rets almindelige erstatningsregler for, at kommunen er påført et tab. Denne betingelse skal også være opfyldt ved fremsættelse af tilbud om erstatningsretlig bod.

Det er i de specielle bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser om sanktioner præciseret, i hvilket omfang klarhedskriteriet finder anvendelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 16, i de foreslåede bestemmelser i lov om kommunernes styrelse §§ 50 a – 50 c.

6.5. Ophævelse af krav om påtalebegæring

Det følger af *gældende ret*, at et kommunalbestyrelsesmedlem, der gør sig skyldig i grov tilsidesættelse af de pligter, som den pågældendes hverv medfører, efter § 61 c i lov om kommunernes styrelse straffes med bøde. Simpelt uagtensom pligttilsidesættelse straffes dog ikke.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 61 c, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, at strafferetlig påtale kun kan ske efter tilsynsmyndighedens begæring. Bestemmelsen, der blev indsat ved lov nr. 210 af 16. maj 1984 om ændring af styrelsesloven, var tænkt som et værn mod grundløse, tvivlsomme eller bagatelagtige anmeldelser mod kommunalbestyrelsesmedlemmer, herunder anmeldelser indgivet for at genere politiske modstandere (Folketingstidende 1983-84, 2. samling, tillæg A, spalte 1433). I forbindelse med et privat lovforslag om ophævelse af bestemmelsen, der blev forkastet, blev der i udvalgsbetænkningen henvist til de tungtvejende hensyn til varretagelse af det kommunalpolitiske arbejde, der havde ført til kravet om påtalebegæring fra tilsynsmyndigheden, som har det fornødne kendskab til de kommunalpolitiske arbejdsvilkår (Folketingstidende 1986-87, tillæg B, spalte 1039).

Der kan uanset bestemmelsen indgives politianmeldelse mod kommunalbestyrelsesmedlemmer for overtrædelse af straffebestemmelser i anden lovgivning, f.eks. i anledning af anklager om bestikkelse, videregivelse af tjenestehemmeligheder, mandatsvig eller misbrug af stilling. I disse tilfælde vurderer anklagemyndigheden selvstændigt, om der er tilstrækkeligt grundlag for påtale.

Ekspertgruppen finder, at chikane eller lignende over for kommunalbestyrelsesmedlemmer lige så vel kan ske ved indgivelse af politianmeldelse for et andet strafbart forhold som ved indgivelse af en anmeldelse for grov tilsidesættelse af de pligter, som hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem medfører. Anklagemyndigheden har som offentlig myndighed pligt til

kun at rejse tiltale, når der efter retsplejelovens bestemmelser er det fornødne grundlag herfor.

Ved overvejelsen af, om påtale skal begæres, skal tilsynsmyndigheden efter de gældende regler i praksis foretage en vurdering svarende til den vurdering, anklagemyndigheden foretager af, om der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse tiltale. Dette er efter Ekspertgruppens opfattelse ikke ganske uproblematisk, bl.a. fordi tilsynsmyndigheden herved foretager en vurdering, som netop anklagemyndigheden har større erfaring i – og et bedre oplysningsgrundlag for – at foretage.

Det gældende forbud mod selvinkriminering taler efter Ekspertgruppens opfattelse også for, at overvejelsen af, om påtale skal begæres, foretages hos anklagemyndigheden alene og ikke tillige hos tilsynsmyndigheden. På baggrund af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, der vedrører retten til retfærdig rettergang, har Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fastslået, at der gælder en ret for en anklaget til ikke at udtale sig og til ikke at medvirke til at inkriminere sig selv. Forbuddet mod selvinkriminering betyder bl.a., at en administrativ myndighed ikke ved straf eller trussel om straf må tvinge en person, der er anklaget i konventionens forstand, til at afgive forklaring. I praksis må der være grund til at tro, at hvis en administrativ myndigheds mistanke er så stærk, at der efter dansk ret er grundlag for at rejse sigtelse, vil der samtidig foreligge en anklage i konventionens forstand.

Ekspertgruppen har på baggrund af forbuddet om selvinkriminering anført, at anklagemyndigheden må have bedre muligheder for at vurdere, hvornår forbuddet finder anvendelse, da vurderingen beror på, om der foreligger en mistanke, der er stærk nok til, at der efter dansk ret er grundlag for at rejse sigtelse.

Tilsynsmyndigheden er uvant med at vurdere et sådant sigtelsesbegreb. Hertil kommer, at et grundlag for at rejse sigtelse må antages at være til stede noget tidligere i sagsforløbet end et grundlag for at begære påtale. Tilsynsmyndigheden vil derfor efter omstændighederne skulle iagttage forbuddet mod selvinkriminering på et tidligere tidspunkt end tilsynsmyndighedens påtalebegæring, formentlig med den konsekvens, at tilsynsmyndigheden måtte afstå fra i medfør af § 63 i lov om kommunernes styrelse at pålægge de medlemmer af kommunalbestyrelsen, der er anklaget i konventionens forstand, at give oplysninger, der kunne inkriminere de pågældende medlemmer. Tilsynsmyndigheden vil derfor med henblik på iagttagelsen af forbuddet mod selvinkriminering efter omstændighederne skulle overdrage sagen til anklagemyndig-